

Afs. Team Grundvand
Chr M Østergaards Vej 4, 8700 Horsens

Sagsnr. 13.02.01-P19-1-26
Dato: 15.10.2026

Grædstrup Vandværk A.M.B.A.
Hovedskovvej 25
8740 Brædstrup

Indvindingstilladelse Grædstrup Vandværk

Stamdata for Grædstrup Vandværk:

AnlægsID: 615-V02-00072310
Beliggenhed: matrikelnummer 2al Grædstrup By, Grædstrup
Hovedskovvej 25, 8740 Brædstrup
Boringer: DGU nr. 97.805
DGU nr. 97.808
Indvindingsmængde: 60.000 m³/år
Tidsfrist: Tilladelsen udløber den 15. oktober 2056

Find os

www.horsens.dk

Kontakt os

76292929

Følg os

 facebook.com/endelafflokken

 linkedin.com/company/horsens-kommune

Indholdsfortegnelse

Indvindingstilladelse Grædstrup Vandværk	1
Ansøgning	4
Afgørelser	4
Miljøvurderingsloven	4
Habitatbekendtgørelsen	5
Miljøbeskyttelsesloven udledning af filterskyllevand	5
Vilkår	5
Formål	5
Indvinding	5
Boringer	6
Vandværkets indretning og vandbehandling	6
Egenkontrol – pejlinger, vandmængder og -analyser	7
Pejling	7
Vandmængder	8
Vandanalyser	8
Påbud og Forbud – Miljøbeskyttelsesloven	8
Fredningsbælte	8
Beskyttelsesområde	8
Lovpligtig 25 meter zone	9
Lovpligtig BNBO	9
Tilsyn	9
Erstatningsregler	9
Sagens oplysninger	9
Ansøgning	9
Planforhold	10
Vandområdeplan	10
Vandforsyningsplan	11
Indsatsplanområde	12
Råstofplan	12
Redegørelse for tilladelsen	12
Vandværket	12
Filterskyllevand	13
Forsyningssikkerhed	14
Tilsyn 14	
Redegørelse for påvirkninger i miljøet	14

Kildeplads og indvindingsopland	14
Grundvandskemi	16
Forureningstrusler	17
Klima.....	17
Andre vandindvindinger	17
Habitatvæsentlighedsvurdering	19
Natura 2000-områder	19
Bilag IV-arter.....	19
Sø.....	20
Mose	20
Vandløb	21
Miljøscreening	23
Udtalelser fra andre myndigheder	24
Offentliggørelse	24
Før offentlighed	24
Klagevejledning	24
I øvrigt.....	25
Bilagsoversigt	26

Ansøgning

Horsens kommune har den 24. januar 2026 modtaget ansøgning om fornyelse af tilladelsen til indvinding af grundvand på Grædstrup Vandværk. Efter endt sagsbehandling har kommunen truffet afgørelse om at forny vandindvindingstilladelsen.

Vandindvindingstilladelsen indeholder et antal vilkår dels om vandmængder, pumpestrategi, boringernes indretning, vandværkets indretning og vandbehandling og dels om vandværkets egenkontrol i form af pejlinger, registrering af vandforbrug og dokumentation for vandkvaliteten. Vilkårene er en række betingelser som vandværket skal overholde for at få og opretholde tilladelsen til at indvinde grundvand.

I kapitel 8. "Redegørelse for tilladelsen" præsenterer kommunen de fakta om vandværket, om vandkvaliteten og om vandværkets omgivelser, som ligger til grund for at kommunen vurderer, at det er forsvarligt at give vandværket tilladelse til den ansøgte vandindvinding.

Klagevejledningen findes i tilladelsens kapitel 10.

Af klagevejledningen fremgår hvem der kan klage over tilladelsen, hvordan man kan klage over tilladelsen, og hvornår klagen skal være modtaget for at den er indkommet rettidigt.

Afgørelser

Horsens Kommune meddeler hermed tilladelse til det ansøgte. Tilladelsen har hjemmel i:

- Vandforsyningslovens §20* (indvinding af grundvand fra boring)
- Miljøbeskyttelseslovens §24* (påbud om 10 meter fredningsbælte og 300 meter beskyttelseszone omkring boringen)
- Miljøvurderingslovens §21 (screeningsafgørelse)
- Habitatbekendtgørelsens §7 (habitatvæsentlighedsvurdering)

Vilkårene for tilladelsen jf. Vandforsyningsloven og Miljøbeskyttelsesloven fremgår nedenfor i afsnittet "Vilkår".

Tilladelsen erstatter tidligere givne tilladelser.

Miljøvurderingsloven

Horsens Kommune har på baggrund af screeningen afgjort, at ansøgningen vurderes ikke at indebære væsentlige påvirkninger på miljøet se bilag 1. Den fortsatte indvinding af grundvand til drikkevand og drift af anlægget forudsætter derfor ikke, at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport.

Horsens Kommune har på baggrund af screeningen afgjort, at ansøgningen ikke vurderes at indebære væsentlige påvirkninger på miljøet. Den fortsatte indvinding af grundvand til almen vandforsyning og drift af anlægget forudsætter derfor ikke et kommuneplantillæg ledsaget af en miljøkonsekvensrapport.

Habitatbekendtgørelsen

Det ansøgte er omfattet af habitatbekendtgørelsen §7 stk. 9. Der er derfor foretaget en vurdering af om indvindingen af grundvand vil påvirke Natura-2000 områder eller de såkaldte "bilag IV-arter" væsentligt.

Horsens Kommune har vurderet, at det ansøgte, ikke påvirker et Natura-2000 område eller bilag IV-arter væsentligt og at der ikke skal udarbejdes en habitatkonsekvensvurdering. Se kommunens vurdering i afsnit, Redegørelse for tilladelsen, "Habitatvæsentlighedsvurdering".

Miljøbeskyttelsesloven udledning af filterskyllevand

Tilladelse til udledning af filterskyllevand til enten spildevandskloak, recipient eller til nedsivning gives i henhold til miljøbeskyttelsesloven.

Grædstrup Vandværk udleder filterskyllevand til recipient (Nimdrup Bæk) via bundfældningsbassin.

Vandværket har ikke en gyldig tilladelse til at udledning af filterskyllevand. Vandværket skal derfor i henhold til §28 i miljøbeskyttelsesloven søge tilladelse til udledning/nedsivning af filterskyllevand. Ansøgning sendes til vandlob@horsens.dk. Læs yderligt i afsnit om filterskyllevand.

Vilkår

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Formål

- Indvindingens formål er almen vandforsyning i Grædstrup Vandværks forsyningsområde, som det er fastlagt i den til enhver tid gældende vandforsyningsplan.

Der henvises til kommunens hjemmeside, hvor man kan se den nyeste version af Horsens Kommunes Vandforsyningsplan.

Indvinding

- Der må maksimalt indvindes 60.000 m³ grundvand årligt fra vandværkets borer.
- Boringernes pumpekapacitet må kun ændres efter forudgående godkendelse fra Horsens Kommune.

- Vandværkets indvindingsstrategi skal sikre, at indvindingen fordeles jævnt hen over døgnet, for at minimere spidsbelastningerne.
- Tilladelsen udløber den 15. oktober 2056. Hvis indvindingen til den tid fortsat ønskes, skal der et år **før** tidsfristens udløb søges om fornyelse af tilladelsen.

Boringer

Grædstrup Vandværk må indvinde grundvand fra følgende boringer:

- Boring DGU nr. 97.805: Maksimalt 9 m³/time
- Boring DGU nr. 97.808: Maksimalt 9 m³/time
- Den samlede indvinding fra boringerne må ikke overstige 18 m³/time.
- Boringernes placering fremgår af bilag 2.
- Råvandsstationerne skal være aflåste.
- Samtlige boringer skal være forsynet med prøvetagningshane på afgangsrøret i boringens overbygning.
- Samtlige boringer skal være forsynet med pejlestuds med en indvendig diameter på minimum 25 mm.
- Samtlige boringer skal være forsynet med kotemærke¹
- Samtlige boringer skal være forsynet med synlig DGU. nr.

Vandværkets indretning og vandbehandling

- Vandindvindings- og behandlingsanlægget må ikke på væsentlig måde udbedres eller ændres før Horsens Kommune har givet tilladelse hertil.
- Filterskyllevandet skal ledes til recipient Nimdrup Bæk via et sedimentationsbassin med opholdstid som fastsættes i udledningstilladelsen.
- Slam fra bundfældningsbassinet bortskaffes efter anvisning fra Horsens Kommune, Affaldsafdelingen.
- Såfremt vandværket øger sin afledning af forurenende stoffer ud over hvad der foregår i dag, skal der forinden indhentes tilladelse hertil ved Horsens Kommune.
- For at sikre en tilstrækkelig mulighed for kontrol af behandlingsanlæggets funktion under drift og i forbindelse med utilstrækkelig drikkevandskvalitet, skal der være prøvetagningshane på afgangsvandet fra vandværket.
- Af hensyn til eventuelt radioaktivt nedfald eller anden luftbåren forurening, skal vandværket overveje muligheden for ved større ombygning eller nyanlæg, at sikre anlægget med mulighed for at udpumpe råvand uden om vandværkets behandlingsanlæg og direkte til hovedledninger til forsyningsområderne².
- Alternativt skal iltningsluften kunne renfiltreres ved specielle filtre, og rentvandsbeholder og vandfiltre beskyttes mod radioaktivt nedfald og anden luftbåren forurening.

¹ § 23 stk. 3 i BEK nr. 1260 af 28 oktober 2013 Brøndborerbekendtgørelsen

² §16 i Bekendtgørelse nr. 876 af 20. juni 2025 om vandindvinding og vandforsyning

Egenkontrol – pejlinger, vandmængder og -analyser

Pejling

Vandværket skal pejle følgende egne boringer:

- boring DGU nr. 97.805
- boring DGU nr. 97.808

Anlæg med en oppumpning på mere end 50.000 m³/år skal pejle hver boring/filter/indtag mindst 4 gange om året fordelt jævnt hen over året, så sæsonvariationen fremgår. De 4 pejlinger skal foretages i henholdsvis 1., 2., 3. og 4. kvartal.

Pejleprogrammet er yderligere beskrevet i vedlagte bilag 3.

Alle pejlinger skal indberettes til kommunen.

Vandværket skal opbevare pejlingerne i 10 år jf. tilsynsbekendtgørelsen³.

Pejlingerne skal foretages ved direkte nedstik (ikke manometer) og kan foretages manuelt med håndpejl eller via pejleloggere.

Der skal pejles fra samme pejlepunkt hver gang. Pejlepunktet kan være en af følgende:

- Et indmålt pejlemålingspunkt (f.eks. koten for overkant af pejlestuds), som er indberettet til GEUS og som derfor fremgår af Jupiterdatabasen for den enkelte boring. Hvis der findes et indmålt pejlemålingspunkt på boringen, vil det ligeledes fremgå af Horsens Kommunes digitale webindberetningsmodul, som pejlingerne skal indberettes gennem.
- Boringens terrænkote. Boringens terrænkote fremgår af Jupiterdatabasen for den enkelte boring. Boringens terrænkote fremgår ligeledes af Horsens Kommunes digitale webindberetningsmodul, som pejlingerne skal indberettes gennem.

Ændres pejlepunktet skal kommunen informeres om dette, således at oplysningerne om pejlepunktet i Jupiterdatabasen kan opdateres.

Pejlingerne skal foretages både i "ro-situation" og i "drift-situation". Er der gode argumenter for, at dette ikke kan lade sig gøre, skal pejlingen som minimum foretages i "ro-situationen".

Inden pejlingen af rolandspejlet foretages, skal pumpen være slukket i minimum 2 til 4 timer, gerne længere tid, se den vedlagte pejlevejledning i Bilag 3.

³ §24 i Bekendtgørelse nr. 1272 af 31. oktober 2025 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg

Vandmængder

- Vandværkets indvinding skal kontrolleres ved vandmåler, og årsindvindingen, opgjort fra den 1. januar til den 31. december, skal sendes til Horsens Kommune inden den efterfølgende 1. februar.

I forbindelse med den årlige indberetning, er det vigtigt, at vandværket opdeler indvindingen på de forbrugsgrupper, som fremgår af indberetningsskemaet.

Vandforbruget skal måles med vandmåler på "indgang råvand på vandværket" og "afgang vandværk til forbrug".

- Bestemmelserne om målemetoden kan til enhver tid ændres af kommunen.

Indberetningen foregår digitalt via kommunens hjemmeside. Horsens Kommune gør hvert år ved årets udgang opmærksom på, at der skal foretages indberetning af de oppumpede vandmængder og de udførte pejlinger af grundvandsspejlet i vandværkets borer.

Vandanalyser

Horsens Kommune har den 12.2 2025 jf. drikkevandsbekendtgørelsen⁴ godkendt et prøvetagningsprogram for Grædstrup Vandværk, som skal følges indtil andet bestemmes.

Påbud og Forbud – Miljøbeskyttelsesloven

For at sikre grundvandet i nærområdet mod forurening er der i forbindelse med den tidligere indvindingstilladelse den 25. januar 1989, meddelt følgende påbud og forbud efter miljøbeskyttelsesloven til Grædstrup Vandværk:

Fredningsbælte

Et område på 10 meter fra borerne er, jf. tidligere tilladelse, fastlagt som fredningsbælte⁵. Her må der ikke gødes, anvendes eller foretages opblanding af insekt- eller ukrudsdræbende midler. Fredningsbæltet skal være vedvarende markeret i terrænet, for eksempel med beplantning eller trådhegn eller store sten.

Beskyttelsesområde

Omkring borerne er der jf. tidligere tilladelse fastlagt et beskyttelsesområde⁶ begrænset af en cirkel med centrum i borerne og en radius på 300 meter. Inden for dette område forbydes det fremtidigt at lave nedsivningsanlæg eller andre anlæg, der ved udledning kan forurene grundvandet.

Foruden ovennævnte påbud og forbud efter miljøbeskyttelsesloven, er der ved lov indført krav om øget grundvandsbeskyttelse helt boringsnært, i form af en lovpligtig 25 meters zone.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1272 af 31. oktober 2025 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg

⁵ §24 i Bekendtgørelse nr. 1742 af 22. december 2025 af lov om miljøbeskyttelse

⁶ §22 i Bekendtgørelse nr. 1742 af 22. december 2025 af lov om miljøbeskyttelse

Lovpligtig 25 meter zone

Anvendelse af pesticider, dyrkning og gødskning til erhvervsmæssige og offentlige formål må ikke foretages inden for en radius på 25 meter fra et vandindvindingsanlæg, der indvinder grundvand til almene vandforsyningsanlæg⁷. Se bilag 2.

Lovpligtig BNBO

Efter miljøbeskyttelsesloven §24a kan kommunen give påbud eller nedlægge forbud for at undgå fare for forurening af bestående eller fremtidige vandindvindingsanlæg til indvinding af grundvand indenfor det såkaldte boringsnære beskyttelsesområde (BNBO).

BNBO'ets udstrækning er beregnet af Miljøstyrelsen og udpeget i bekendtgørelse om drikkevands ressourcer⁸. Kommunen foretager herefter en vurdering af behovet for at nedlægge forbud og give påbud for at undgå fare for forurening af vandværkets borer.

Tilsyn

Horsens Kommune har tilsyn med, at de stillede vilkår overholdes. Hvis vilkårene ikke overholdes, kan tilladelsen tilbagekaldes uden erstatning jf. vandforsyningslovens § 34.

Horsens Kommune har dog ikke tilsyn med den del af den lovpligtige 25 meters zone, som ligger fra 10 til 25 meter fra boringen, idet denne varetages af Landbrugsstyrelsen.

Erstatningsregler

Den for hvis regning eller i hvis interesse grundvandsindvindingen m.v. foretages, er erstatningspligtig for skader som sker i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v. under anlæggets udførelse og drift jf. vandforsyningslovens § 23.

Erstatningen kan nedsættes eller bortfalde, for så vidt skaden kan tilregnes den skadelidte selv eller er en følge af særlige forhold på skadelidtes ejendom, som skadelidte findes at burde bære risikoen for.

I mangel af forlig afgøres erstatningsspørgsmålet af taksationsmyndigheden.

Sagens oplysninger

Ansøgning

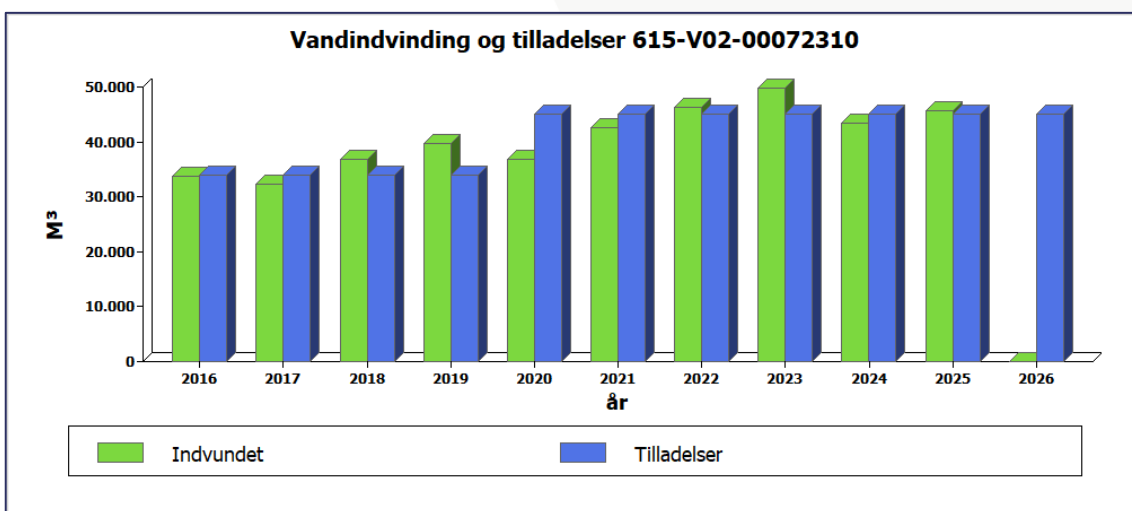
Grædstrup Vandværks har søgt om forøgelse af den gældende indvindingstilladelse på 45.000 m³/år. Tilladelsen blev givet i 2020 og udløber i 2050, men da vandværket har forøget deres oppumpning af grundvand væsentligt siden 2020, således at grænsen for

⁷ §21b i Bekendtgørelse nr. 1742 af 22. december 2025 af lov om miljøbeskyttelse

⁸ §1 pkt. 6 i Bekendtgørelse nr. af 26. juni 2026 om udpegning af drikkevandsressourcer

tilladelsen på 45.000 m³/år blev nået inden for 2 år. Baggrunden for den store forøgelse er 5 landbrugs ejendomme der har forøget deres produktion i så væsentligt en grad af tilladelsen blev udnyttet til maksimal kapacitet. Der er desuden en efterspørgsel fra Slagballe Bakke Vandværk på tilslutning til Grædstrup Vandværk hvilket vil øge kravet med ca. 2.000 m³/år yderligt. Grædstrup Vandværk har derfor søgt om en forøgelse af vandværkets tilladelse til 60.000 m³/år.

Grædstrup Vandværks indvinding har gennem de sidste 5 år været stigende. Se diagrammet herunder:

De grønne søjler viser de oppumpede vandmængder, mens de blå viser den tilladte oppumpede vandmængde.

Planforhold

Vandområdeplan

Grædstrup Vandværk og de 2 tilhørende borer er beliggende indenfor Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn, indenfor Hovedvandopland Randers Fjord.

I Vandområdeplan 2021–2027 for Hovedvandopland Randers Fjord er der ikke angivet indsatser overfor grundvandet, hverken i forhold til grundvandets kvalitet og kvantitet, bortset fra de indsatser som er udløst af kommunens indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse.

Ifølge Vandområdeplan 2021-2027, er der tre grundvandsforekomster i området og med følgende tilstand:

Grundvandsforekomst	Type	Kvantitativ tilstand	Kemisk tilstand
DK105_dkmj_1017_ps	Terrænnær	God	God
DK109_dkmj_228_ks	Terrænnær	God	Ringe (Nitrat, pesticider)
DK105_dkmj_1035_ps	Regional	God	Ringe (chlorerede opløsn.)

Miljøtilstanden for grundvandet i den terrænnære grundvandsforekomst ID: DK109_dkmj_228_ks, er vurderet som god kvantitativ tilstand, men i ringe kvalitativ tilstand. Baggrunden for den ringe kvalitative tilstand skyldes grundvandsforekomstens indhold af nitrat og pesticider.

Miljøtilstanden for grundvandet i den regionale grundvandsforekomst ID: DK105_dkmj_1035_ps, er vurderet som god kvantitativ tilstand, men i ringe kvalitativ tilstand. Baggrunden for den ringe kvalitative tilstand skyldes fund af chlorerede opløsningsmidler i drikkevandsboringer inden for grundvandsforekomsten.

Alle grundvandsforekomster i Horsens Kommune har målopfyldelse i forhold til kvantiteten. Som udgangspunkt er der målopfyldelse, hvis den samlede indvinding ikke udgør mere end 30 % af grundvandsdannelsen.

Ansøgningen om at foretage indvinding af grundvand vurderes ikke at forringe grundvandsforekomsternes tilstand eller hindre målopfyldelsen for den kemiske tilstand.

På baggrund af kommunens vurdering af indvindingens påvirkning af vandløb, våde naturområder og udviklingen i grundvandskvaliteten i boringen, vurderes indvindingen at foregå bæredygtigt, og dermed uden tegn på overudnyttelse af grundvandsressourcen/grundvandsforekomsterne.

Vandforsyningsplan

Af Horsens Kommunes Vandforsyningsplan 2016-2024⁹ fremgår det, at Grædstrup Vandværk er et lokal vandværk og indgår i forsyningsgruppe 1 med Brædstrup Vandværk og Bjerrebøværket, som udgør gruppens områdevandværker. Se bilag 6.

Områdevandværker, er de vandværker der pålægges langsigtede forsyningsforpligtelser.

Lokalevandværker, er de vandværker der kan pålægges forsyningsforpligtelser ud over eget forsyningsområde.

Af vandforsyningsplanen fremgår det af prognoserne for Grædstrup Vandværk, at vandværket forventeligt kan få tilsluttet ca. 40 nye enkeltindvinder. Ligeledes er der planlagt en sammen kobling med Slagballe vandværk inden for en kort årrække.

For at sikre, at vandindvindingstilladelsen er tilstrækkelig stor til, at der er plads til mindre udsving i vandforbruget uden at den tilladte vandmængde overskrides, er det Horsens Kommunes vurdering, at vandindvindingstilladelsen som udgangspunkt bør være ca. 20 % større end prognosen fra vandforsyningsplanen.

Den ansøgte vandmængde på 60.000 m³/år vurderes derfor at være tilstrækkelig og i overensstemmelse med kommunens Vandforsyningsplan.

⁹ Vandforsyningsplanen kan findes på kommunens hjemmeside.

Horsens Kommune er i proces med at udarbejde en ny vandforsyningsplan der forventes vedtaget inden udgangen af 2027.

Indsatsplanområde

Grædstrup Vandværk er beliggende indenfor indsatsplanområde Brædstrup Indsatsplan. Se bilag 5.

Horsens Kommune skal i samarbejde med repræsentanter for vandværkerne og andre berørte myndigheder, landbruget, industrien og eventuelt andre relevante parter udarbejde en indsatsplan for området. En indsatsplan er en "grundvandsbeskyttelsesplan", som skal sikre forsyningen med tilstrækkeligt rent drikkevand i fremtiden.

Forud for en indsatsplan ligger typisk 2-4 års undersøgelser og kortlægning af de geologiske lag ned gennem jorden, som er udført af staten.

Status for indsatsplanlægningen i Brædstrup området er, at Horsens Kommune i 2021 udarbejdede en indsatsplan for Brædstrup OSD. Planen kan læses på Horsens Kommunes hjemmeside.

Miljøstyrelsen er i gang med en kortlægning af grundvandsmagasinerne i Brædstrup-området. Kortlægningen benævnes "Horsens Nord" og forventes afleveret i løbet af 2027. Horsens Kommune forventer, at den nye grundvandskortlægning medfører, at den eksisterende indsatsplan skal revideres. Revisionen forventes at ske i løbet af 2028.

Råstofplan

Grædstrup Vandværks indvindingsopland er beliggende udenfor områder som i Råstofplan 2020 for Region Midtjylland er udlagt til råstofgraveområde. Se bilag 5.

I Råstofplan 2020 er der opstillet retningslinjer for at sikre, at råstofindvinding har første prioritet inden for de udlagte graveområder. Det betyder, at en ansøgning ikke vil kunne afvises med henvisning til andre generelle interesser såsom hensyn til grundvand og at der i en gravetilladelse vil kunne stilles vilkår for at forebygge forurening af grundvandet.

Det er herefter kommunens vurdering, at det ansøgte, ikke er til hinder for, at regionen kan udnytte de udlagte råstofgraveområder i Råstofplan 2016 for Region Midtjylland.

Redegørelse for tilladelsen

Vandværket

Grædstrup Vandværk er beliggende ca. 200 meter fra nord for Grædstrup by. Indvindingsboringen til vandværket ligger på samme matrikel som vandværket og i god afstand fra boligkvarterer, virksomheder og industri.

Der indvindes fra boring DGU nr. 97.805 og 97.808. Vandværket og borerne ligger på selvstændig matrikel omkranset med trådhegn og er aflåst.

Boringerne er begge installeret med dykpumper fra 2020 og har en samlet råvandskapacitet på 18 m³/time.

Vandbehandlingen foregår i aflåst vandværksbygning på matr.nr. 2a1 Grædstrup by, Grædstrup. Vandbehandlingen består af en simpel vandbehandling med iltning og filtrering af vandet i 2 trykfiltre. Et forfilter og et efterfilter med en samlet behandlingskapacitet på 30 m³/time. På grund af et forhøjet indhold af aggressivt kuldioxid i vandet tilsættes kalk (Akdolit eller Magnodol) for at hæve drikkevandets pH.

Efter endt vandbehandling ledes vandet til en rentvandsbeholder på 365 m³. Beholderen er rensat og eftersat i 2023.

Horsens Kommune vurderer, at Grædstrup Vandværks behandlingsanlæg er egnet til at behandle den foreliggende råvandskvalitet, og at vandkvaliteten efter endt behandling er egnet til almen vandforsyning.

Vandværket har en udpumpningskapacitet på 54 m³/time. Udpumpning til forbrugerne sker fra 1 trykzone, med 4. stk. rentvandspumper på 2 x 20 m³/time samt 2 x 7 m³/time. Styling af udpumpning sker gennem frekvensstyringsanlæg.

I forbindelse med Vandforsyningsplanen 2026-2034 er vandværkets maksimale forsyningskapacitet opgjort til 53 m³/time. Ved en indvinding på 60.000 m³/år vil kravet til vandværkets forsyningskapacitet være 19 m³/time. Det er på den baggrund Horsens Kommunes vurdering, at vandværket har en tilstrækkelig kapacitet i alle led – råvand, behandling og udpumpning – i forhold til indvindingstilladelsens størrelse.

På baggrund af vandværkets årlige indberetninger af oppumpede vandmængder i 2025, kan kommunen konstatere, at Grædstrup Vandværk har et vandspild på 4.299 m³/år, svarende til ca. 9,5 %. Men jf. vandværket så har der været fejlaflæst på måleren de sidste 6 år, og dermed er der ikke et egentligt klarlagt tal for spildet fra vandværket. Det forventes fremadrettet da vandværket har fokus på korrekt aflæsning af egentlige måler tal i forbindelse med indberetning af oppumpede vandmængder til kommunen.

Filterskyllevand

Grædstrup Vandværk udleder sit filterskyllevand til et bundfældningsbassin på 22 m³, hvor filterskylle-vandet efter en henstandstid på mindst 10 timer ledes til Nimdrup Bæk (recipient).

Vandværket har ikke en gældende udledningstilladelse og skal derfor fremsendes en ansøgning til Horsens Kommunes vandløbsteam. Horsens kommune vil fremsende

ansøgningsmateriale til vandværket via digital post, så der kan søges en gyldig tilladelse inden for en tidsfrist på 3 måneder.

Såfremt Horsens Kommune på et senere tidspunkt vurderer, at vandværkets afledning af skyllevand giver anledning til at fastsætte yderligere krav til afledningen, vil sådanne krav blive fastsat ved påbud (udledningstilladelse) i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 28.

Forsyningssikkerhed

Vandværket og boringerne er aflåste, og indhegnet, produktionen er overvåget med elektroniske alarmer (PLC). Kildepladsen har mere end en boring, men har ikke parallel produktion på værket. Der er ingen nødforbindelse til andre vandværker. Men vandværket har nødstrømforsyning til vandværket og boringerne.

Grædstrup Vandværk har udarbejdet en beredskabsplan. Vandværket har etableret el-stik og råder over en mobil nødgenerator. Vandværket har ikke en nødforbindelse til et nabovandværk og har derfor brug for en tankvogn i tilfælde af en svigtende vandforsyning. Ifølge Vandforsyningsplanen bør Vandværket forbedre forsyningssikkerheden med en nødforbindelse til Bjerrebo Vandværk.

Tilsyn

Horsens Kommune den 8. november 2023 ført et teknisk og hygiejnisk tilsyn af vandværket og de tilhørende boringer.

Tilsynet gav ikke anledning til bemærkninger af væsentlig karakter, idet vandværket fremstår som et veldrevet vandværk og boringernes fredningsbælter er hegnet i overensstemmelse med påbuddet herom.

Redegørelse for påvirkninger i miljøet

Kildeplads og indvindingsopland

Grædstrup Vandværk er beliggende nord for Grædstrup By. Vandværket og kildepladsen er placeret på samme matrikel og består af DGU. nr. 97.805 og 97.808. Kildepladsen er indhegnet og aflåst. Arealanvendelsen omkring kildepladsen udgør, intensivt landbrug, arealer med skov og fredskov.

Kildepladsen ligger uden for bymæssig bebyggelse og erhvervsområde.

DGU. nr. 97.805

Vandværkets boring DGU nr. 97.805 er udført i 1988 og er 138 meter dyb. Boringen er filtersat fra 123 til 138 m.u.t. Boringen er overlejret af 25 meter akkumuleret ler hvoraf 11,5 meter er mættet ler. Grundvandsspejlet befinder sig oppe i de øverste lerlag 38 meter under terræn og grundvandsmagasinet vurderes derfor som spændt. Den

overordnede grundvandsstrømning er fra sydvest mod nordøst i retning af Nimdrup Bæk.

DGU. nr. 97.808

Vandværkets boring DGU nr. 97.808 er udført i 1988 og er 190 meter dyb. Boringen er filtersat fra 126 til 138 m.u.t. Boringen er overlejt af 20,5 meter akkumuleret ler hvoraf

6,5 meter er mættet ler. Grundvandsspejlet befinder sig oppe i de øverste lerlag, 38 meter under terræn og grundvandsmagasinet vurderes derfor som spændt. Den overordnede grundvandsstrømning er fra sydvest mod nordøst i retning af Nimdrup Bæk.

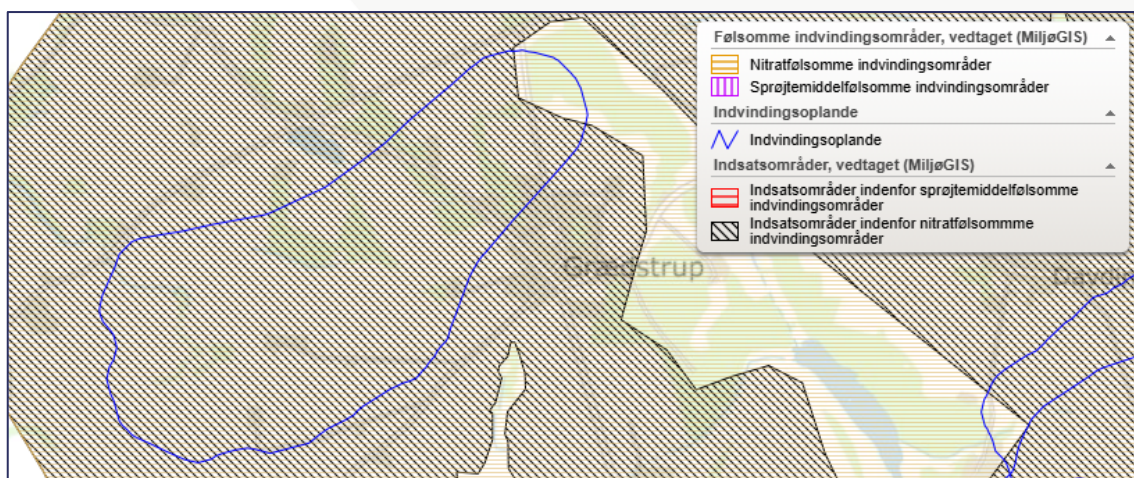
Indvindingsopland

Grædstrup Vandværks indvindingsopland er beregnet til at være 1,55 km². Det strækker sig i retning fra boringerne og mod sydvest, mod et topografisk forholdsvis jævnt område. Indvindingsoplandet er det område, hvor der strømmer grundvand hen til boringen, det grundvandsdannende opland er det område på terræn, hvor der strømmer vand ned i grundvandsmagasinet og videre hen til boringerne.

Arealanvendelsen i Grædstrup Vandværks indvindingsopland består overvejende af intensiv dyrket landbrugsarealer. En lille del er byområdet ved selve Grædstrup By og anden bebyggelse, og kun en lille del af oplandet udgøres af skov og beskyttet natur.

Vandværkets boringer og indvindingsoplandet til vandværket ligger ligeledes indenfor områder med særlig drikkevandsinteresse (OSD).

I forbindelse med den statslige kortlægning er der foretaget en vurdering af grundvandsmagasinet nitratsårbarhed. Nitratsårbarheden er vurderet ud fra dæklagstykkelse og grundvandskemi. Magasinet inden for vandværkets indvindingsopland, er udpeget til nitrutfølsomt indvindingsområde (NFI) idet den mættede del af lerdæklaget over grundvandsmagasinet er mindre end 15 meter tykt. Ligeledes er området udpeget til indsatsområde indenfor nitrutfølsomme indvindingsområder (IO). Se. figur 2.

Figur 2. Indvindingsoplandet til Grædstrup indvindingsopland er udpeget til nitrat følsomt indvindingsområde (NFI), samt indsatsområde overfor nitrat (IO)

Der indvindes fra et meget dybt liggende grundvandsmagasin, som består af miocæn kvartssand, hvor i borerne er filtersat 123 – 136 meter under terræn. Magasinet er overlejret af 3 mindre lerlag af hhv. moræneler, smeltvandsler og glimmerler, der tilsammen har en tykkelse på mellem 20-25 meter, hvoraf 6,5-11,5 er mættet ler. Magasinet vurderes at være sårbar overfor aktiviteter fra overfladen grundet det begrænsede mættede lerdække over magasinet.

Grundvandskemi

Der er løbende udtaget vandprøver fra boring DGU nr. 97.805 og 97.808 og vandtypen er fastlagt på grundlag af redoxforholdene i magasinet i henhold til /Geo-Vejledning 5, Kemisk grundvandskortlægning/.

Vandtypen i råvandet er vandtype D (grundvand fra methanzonen – stærkt reduceret). Grundvandskemen tyder på, at grundvandet gennemstrømmer lerlag, som kan ionbytte med grundvandet. Vandtype D antyder, at vandet er gammelt og vel beskyttet.

Grundvandskvaliteten er god og stabil i dag, sulfat er kun ganske svagt stigende, og ligger inden for baggrundniveauet for sulfat. Men grundvandet kan blive sårbart overfor nedsivende stoffer på grund af et stedvist tyndt lerdække over de øverste magasiner. Råvandet har et behandlingskrævende indhold af jern, mangan, ammonium og CO_2 .

I overensstemmelse med råvandskvaliteten foretages en iltning og filtrering af råvandet for at fjerne ammonium, jern og mangan samt en justering af pH for at neutralisere vandet og fjerne aggressivt kuldioxid.

Der er ikke påvist pesticider i råvandet. Der er dog i 1999 påvist naphtalen og toluen i boring 97.808. Kun toluen er genfundet i 2008 på 0,025 $\mu\text{g/l}$, men ikke i senere prøve. Derudover er der i 2018 konstateret perfluoroheptansyre på 0,002 $\mu\text{g/l}$ i denne boring.

Den nyeste drikkevandsanalyse taget på afgang vandværk og taphane viser, at vandet overholder de gældende drikkevandskvalitetskrav og ingen af stofferne er påvist på afgang vandværk eller taphane.

Horsens Kommune vurderer, at Grædstrup Vandværks behandlingsanlæg er egnet til at behandle den foreliggende råvandskvalitet, og at vandkvaliteten efter endt behandling er egnet til almen vandforsyning.

Forureningstrusler

Der ligger en enkelt V1 kortlagt forurening i en afstand af 340 meter syd vest for vandværkets borer. Syd for oplandet ligger flere V1 kortlagte jordforureninger. Det vurderes at forureningerne ikke udgør nogen risiko for grundvandet til Grædstrup Vandværk. Se bilag 7.

I forbindelse med Kommunens fastlæggelse af analyseprogram for Grædstrup Vandværk, er der mulighed for at foretage en risikovurdering af de kendte grundvandstrusler indenfor vandværkets indvindingsopland, bl.a. med henblik på at reducere omfang af parametre og hyppighed. Kontrol programmet er ikke reduceret i forhold til bekendtgørelsens krav og vurderes derfor at indeholde de stoffer evt. forureninger indeholder.

I forbindelse med udarbejdelse af indsatsplanen for Brædstrup Indsatsområde, har kommunen en dialog med Region Midtjylland omkring deres prioritering af grunde som skal undersøges for om de er forurenede og om forureninger, som skal prioriteres til afværge eller oprydning.

Klima

Boringerne DGU nr. 97.805 og 97.808 er ikke beliggende i et område, hvor der som følge af klimaændringer er risiko for periodisk oversvømmelse. Horsens Kommune vurderer derfor, at der i den henseende ikke skal ske nogen særlige beskyttelsesforanstaltninger i forhold til det grundvand der skal indvindes¹⁰.

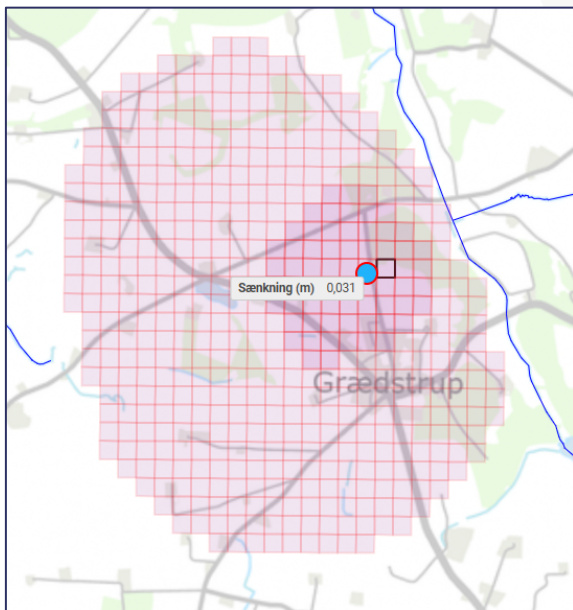
Andre vandindvindinger

Horsens Kommune har anvendt BEST, et IT-værktøj til konsekvensvurdering af vandindvindings påvirkning af omgivelserne, til beregne grundvandsindvindings påvirkning af vandføringen i nærliggende vandløb, våde naturområder og andre vandindvindingsanlæg i området. BEST beregner den kumulative påvirkning fra vandindvindinger i området i forhold til vandløb og våde naturområder samt den geografiske udstrækning af sænkningstragten omkring indvindingsboringerne både horisontalt og vertikalt.

¹⁰ § 22 til 24 Bekendtgørelse nr. 1742 af 22. december 2025 af lov om miljøbeskyttelse

En BEST-rapport om boringens/boringernes påvirkning af omgivelserne kan rekvireres hos Horsens Kommune.

På figur 3 er vist den beregnede sænkningstragt ved terræn den ansøgte indvindings-tilladelse på 60.000 m³/år. Sænkningstragts udbredelse er i størrelsesordenen 1,5 – 2 kilometer fra boringerne. Sænkningen er naturligvis størst inde omkring indvindings-boringerne, og aftager jo længere væk fra boringerne man kommer. Således er grundvandssænkningen i yderområdet i størrelsesordenen 0,5-1 cm og tættere på boringerne er sænkningen i størrelsesordenen 2-3 cm.

Figur 3. Sænkningstragts udbredelse ved indvinding af 30.000 m³/år fra boring DGU nr. 97.805

Den ansøgte indvindingsmængde på 60.000 m³/år fordels lige på de to boringer, således at de hver især indvinder 30.000 m³/år. Det tages der højde for, når der skal vurderes hvilken akkumuleret påvirkning, der er fra indvindingen fra begge af vandværkets boringer.

Inden for den beregnede sænkningstragt har kommunen kendskab til en række ejendomme med egen vandforsyningsbrønd/boring.

Af skemaet herunder ses den beregnede sænkning af grundvandsstanden som indvindingen ved Grædstrup Vandværk giver anledning til.

Vandindvindings Anlæg	Boring	Filterinterval (m.u.t.)	Vandspejl (m.u.t.)	Sænkning (m)
Birkeholmvej 10	97.2266	Ukendt	Ukendt	0,026
Hallevej 1	97.342	Ukendt	Ukendt	0,013

De beregnede sænkninger i de omkringliggende vandindvindingsboringer vurderes ikke at kunne påvirke indvindingsmulighederne, hverken ift. grundvandets kvalitet eller mængden af tilgængelig grundvand. Sænkningerne vurderes som små i forhold til boringernes filterniveauer og grundvandsspejlets beliggenhed.

Da der er tale om en fornyelse af en gældende vandindvindingstilladelse, og en mindre stigning i den tilladelige vandmængde og Horsens Kommune ikke tidligere har haft kendskab til, at indvindingen har givet anledning til problemer for andre, vandindvindere i området, ser kommunen ikke noget til hinder for at forny og forøge tilladelsen som ansøgt.

Habitatvæsentlighedsvurdering

Før der træffes afgørelse efter vandforsyningslovens §§ 20 og 21, skal der foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i området væsentligt (Jf. habitatbekendtgørelsens §§ 6, 7 og 10).

Der kan kun meddeles afgørelse, hvis det vurderes, at projektet kan realiseres uden at:

- Skade arter eller naturtyper som er udpegningsgrundlag for Natura 2000-områder.
- Beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV
- Ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV

Natura 2000-områder

Projektområdet ligger ca. 1,7 km fra nærmeste Natura 2000-område nr. 53 (Habitatområde H49, Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov og fuglebeskyttelsesområde F 34, (Skovområde syd for Silkeborg).

Der er vedtaget en Natura 2000-plan for området. Natura 2000-planens målsætning er bindende for myndigheden og skal anvendes ved konsekvensvurdering ved myndighedsudøvelse jf. habitatbekendtgørelsen. Udpegningsgrundlaget for området fremgår af Miljøstyrelsens hjemmeside.

Horsens Kommune vurderer på baggrund af afstanden til Natura 2000-området og projektets karakter og omfang, at en fortsat indvinding samt forøgelse af indvindingstilladelsen til 60.000 m³/år ikke vil have en væsentlig indvirkning på arter eller naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Bilag IV-arter

Grundvandsindvinding kan potentielt påvirke bilag IV-arter, der er knyttet til våde naturtyper, som er afhængige af grundvand. Hvis der er hydrologisk kontakt mellem det magasin, der indvindes fra og en naturlokalitet, der er betinget af grundvandstilførsel, kan indvindingen reducere tilførslen af grundvand til naturlokaliteten, og dermed

potentielt ændre naturtilstanden. Hvis naturtilstanden ændres væsentligt, kan lokalitetens potentiale som yngle- eller rasteområde for bilag IV-arter ændres væsentligt.

Af de arter, der har deres naturlige udbredelsesområde i Horsens Kommune, drejer dette sig om grøn kølleguldsmed, grøn mosaikguldsmed, stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse, springfrø og odder.

Da det vurderes, at en fortsat og forøget indvinding til 60.000 m³/år, ikke vil påvirke beskyttede våde naturområder væsentligt, vurderes indvindingen heller ikke at kunne påvirke levesteder for nogen af bilag IV-arterne.

Samlet vurdering vedr. Natura 2000-områder og bilag IV-arter

Horsens Kommune vurderer, at projektet kan realiseres uden at:

- Skade arter eller naturtyper som er udpegningsgrundlag for Natura 2000-områder.
- Beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV
- Ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV

Det er dermed ikke nødvendigt at lave en nærmere vurdering af indvindingens konsekvenser for Natura 2000 området, jf. § 6 stk. 2 i habitatbekendtgørelsen.

Beskyttede naturtyper (§3)

Der ligger flere §3 beskyttede naturtyper i en radius af 1,5 kilo meter fra boringen, heriblandt søer, moser, overdrev samt engarealer. Beregningerne viser, at ingen af naturtyperne bliver kritisk påvirket af indvindingen. Se Bilag 4.

Sø

Nærmeste §3 beskyttet natur er en sø knap 380 meter nord for Vandværket.

Sænkningen under søen er beregnet til 0,57 cm og søen ligger i terrænkote 79,2 meter og grundvandskoten er ca. 83. Grundvandsspejlet i boringen står i kote ca. 68 meter og der er således ca. 15 meter i forskel mellem de to grundvandsspejl, der er adskilt af et lerlag, det vurderes derfor, at der ikke er hydraulisk kontakt til grundvandsspejlet i boringen. Sænkningen under søen vurderes derfor som ikke kritisk.

Mose

I forbindelse med søen ligger en §3 beskyttet mose, og her er samme grundvandskort og vandspejl. Sænkning under mosen er tilsvarende og det vurderes ligeledes at der ikke er hydraulisk kontakt til grundvandsspejlet i boringen. Sænkningen under søen vurderes derfor som ikke kritisk.

Horsens Kommune vurderer, at borerne indvinder fra et meget dybt magasin, og at der ikke er hydraulisk kontakt mellem indvindingsmagasinet og overfladenært grundvand, overfladevand, våd natur og vandløb.

Resultatet af BEST beregningen og den faglige vurdering er, at ingen beskyttede naturområder, bliver væsentligt påvirket af indvindingen.

Samlet vurdering af natur

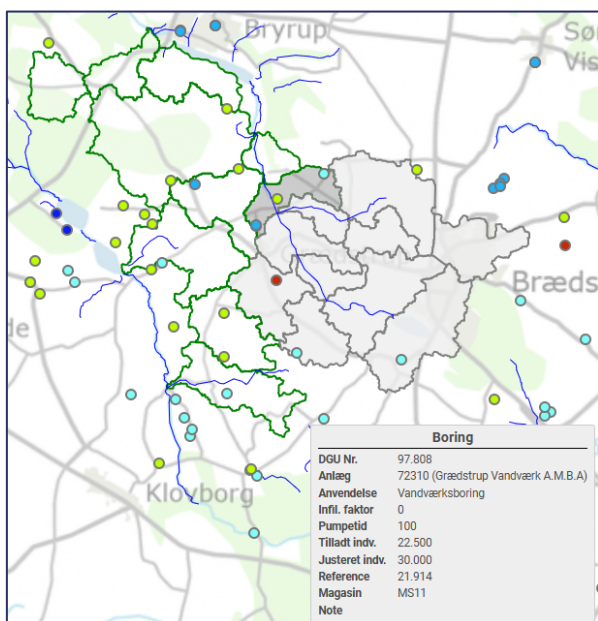
Den ansøgte vandindvinding vurderes på baggrund af ovenstående ikke at:

- Skade arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området
- Indskrænke eller forringe egnede yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter i området.
- Medføre en tilstandsændring i mosen, engen eller andre lignende beskyttede naturarealer i området.

Vandløb

Beregningen i BEST viser, at grundvandsindvindingen berører 15 deloplande. Den ansøgte indvinding på 60.000 m³/år udgør mellem 0,63% og 9,97 % af den samlede beregnede vandføringsreduktion i alle deloplande. Se figur 3.

De største vandløbsvirkninger sker i henholdsvis Nimdrup Bæk og Vingum Bæk. Nimdrup Bæk udgør 7 af de 15 oplande, de puljes sammen til en samlet beskrivelse af hele vandløbs forløbet i oplands Id 615015800, 615015794, 615015796, 615015798, 615015808, 615015810, 615015820.

Figur 3. Delvandløbsoplande som vurderes at være påvirket af grundvandsindvindingen fra boring DGU nr. 97.805 og 97.808.

Ifølge Vandområdeplanen er miljømålet for vandløbene, at der inden 2027 skal være opnået god kemisk tilstand i vandløbet og at der skal være opnået god økologisk tilstand. For kunstig eller stærkt modificeret vandløb er målet fastlagt som god økologisk potentiale og god kemisk tilstand.

Nimdrup Bæk

Nimdrup Bæk strækker sig mellem Karlsø ved Bryrup og Ringsø ved Brædstrup. Vandløbet ligger øst for vandværkets boringer, i en afstand af ca. 530 meter.

Den faktiske tilstand i Nimdrup Bæk er, at der pt. ikke er målopfyldelse, hvilket skyldes både den økologiske tilstand af fisk, samt Kemisk og Nationalt specifikke stoffer hvor tilstanden er "Ikke god økologisk tilstand".

Der er målsat indsatser for vandløbet, med fjernelse af to fysiske spærringer, samt restaurering af ådal.

Tilstanden for smådyr i vandløbet er "Høj økologisk tilstand." I toppen af vandløbet, tættest ved Bryrup Langsø har alger "Høj økologisk tilstand", men kun på en mindre del af vandløbet mellem Bryrup Langsø og Karl Sø.

Horsens Kommunes vandløbs team udtaler følgende om vandløbet.

Den 7.7 2020.

Nimdrup Bæk er et stærkt reguleret vandløb og de fysiske forhold vurderes at være ringe. Dertil kommer en væsentlig påvirkning fra landbrugsdrift, både langs Nimdrup Bæk og langs Rodvigsballe-grøften, der er et større tilløb til Nimdrup Bæk.

Der ligger 2 rørlagte strækninger af bækken opstrøms og et brøndstyrt og disse udgør spærringer for vandløbsfaunaen og påvirker især ørredbestanden. Vandløbet kan være sommerudtørrende på det øverste stykke nærmest Ring sø ved Brædstrup.

Den 16.10 2023

Vandløbets øverste strækning tørre ud om sommeren, ligeledes skal den gennem en mose på den nederste del. Vandløbet er rørlagt på flere strækninger, vandløbsteamet har pt. en pågående sag om overløb af spildevand til bækken.

Den 8.10 2026

Mindre vandløb, men vurderes ikke at være sårbart for helt at udtørre. Der findes en vandføringsstation nedstrøms ved 21.93 Nimdrup bæk, N for Kæmpesmølle.

Den manglende målopfyldelse kan ikke relateres til vandføringen i vandløbet, og ligeledes ikke grundvandindvindingen fra det dybe magasin som vandværket indvinder fra.

Rodvigsballegrøften (Id 615015802 og 615015804)

Vandløbet ligger øst for vandværket boringen i en afstand af 500 meter, og er et tilløb til Nimdrup Bæk. Vandløbet er rørlagt flere steder, men der er ikke målsat nogen indsatser i vandplanerne for at øge vandløbets fysiske tilstand.

Den faktiske tilstand i Rodvigsballegrøften er, at der pt. ikke er målopfyldelse, hvilket skyldes den økologiske tilstand af fisk som er dårlig. Tilstanden af smådyr er god økologisk tilstand på den største del strækning af vandløbet, øverst inden rørlægningen er den kun moderat.

Horsens Kommunes vandløbsteam er hørt og udtaler følgende om vandløbet.

Både toppen af vandløbet, samt den nederste del, der løber til Nimdrup Bæk, er rørlagt. Der er mellem de to rør et enormt fald på mere end 30 meter. Den fysiske tilstand i vandløbet er god, men fiske bestanden bliver ikke god før vandløbet kommer op i terræn.

Den 8-10 2026.

Vandløbet er fysisk rigtig fint, hvor det ikke er rørlagt, men præget af rørlægningerne og højt indhold af organisk materiale.

Den manglende målopfyldelse kan ikke relateres til vandføringen i vandløbet, og dermed ikke grundvandindvindingen i området omkring vandløbet.

Vingum Bæk oplandet (Id 615015990)

Vingum Bæk ligger 1,8 kilo meter sydvest for vandværkets boreriger.

Medianminimumsvandføringen i vandløbet er ved hjælp af BEST beregnet til ca. 30 l/s.

Vandføringsreduktion som følge af den samlede vandindvinding i området i dag er ca.

5,68 l/s, heraf udgør den ansøgte indvinding på 60.000 m³/år ved Grædstrup

Vandværk ca. 0,37 l/s, svarende til 6,52 % af den samlede påvirkning af vandløbet.

Den faktiske tilstand i Vingum Bæk er, at der pt. er målopfyldelse, hvilket skyldes den økologiske tilstand af smådyr i vandløbet. Der er ikke data for andre parametre i vandløbet.

Horsens Kommunes vandløbsteam har ikke et nærmere kendskab til vandløbets tilstand.

For alle deloplandene gælder det, at indvindingen fra vandværkets boreriger ikke kommer til at få væsentlig indflydelse på vandløbenes tilstand. Horsens Kommune vurderer at der ikke er hydraulisk kontakt mellem vandløbene og borerigerne da de indvinder fra et prækvartært magasin i en dybde af 138 m. Det bekræfter geologiske snit i GEO Atlas Live.

Det er Horsens Kommunes vurdering, at den ansøgte vandindvinding ikke medfører en uacceptabel påvirkning af vandføringen i de omkringliggende vandløb.

Miljøscreening

Horsens Kommune har vurderet, at den ansøgte vandindvinding er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 2d, Vandforsyningsboringer

Ved anvendelse af de kriterier, der fremgår af miljøvurderingslovens bilag 6, har Horsens Kommune foretaget en vurdering af anlæggets- og vandindvindings karakteristika, placering og miljøpåvirkninger.

Miljøscreeningen er foretaget på baggrund af en indvinding på 60.000 m³/år. På baggrund af oplysningerne i ansøgningen og ovenstående forhold, herunder indvindings påvirkning af forureninger, nærliggende vandløb og våde naturområder, vurderer Horsens Kommune, at den ansøgte vandindvinding ikke vil påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering og §25 tilladelse. Afgørelsen er truffet i medfør af miljøvurderingslovens §21.

Udtalelser fra andre myndigheder

Der er ingen andre myndigheder der er hørt i sagen, da der ikke er tvivl om den sundhedsmæssige kvalitet af vandet, eller forureningsrisici forbundet med indvinding fra grundvandsmagasinet.

Offentliggørelse

Før offentlighed

Grædstrup Vandværks ansøgning om fornyelse af indvindingstilladelsen har ikke været offentliggjort forud for sagsbehandlingen. jf. vandindvindingsbekendtgørelsen¹¹, da indvindingen ikke skønnes at ville indvirke væsentligt på forholdene på andre ejendomme eller rejse problemer for et større antal personer.

Klagevejledning

Horsens Kommunes afgørelser (vandindvindingstilladelse og påbud om fredningsbælte) kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Afgørelsen kan påklages af enhver, der må antages at have en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald samt interesseorganisationer og myndigheder anført på kopilisten. Klagefristen er 4 uger fra den dato afgørelserne er annonceret dvs. den. 15. oktober 2026 + 4 uger. Fristen udløber ved midnat for dagen for klagefristens udløb. En klage skal således være tilgængelig for Horsens Kommune i Klageportalen (det vil sige, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen) senest kl. 23.59 på den dag, hvor klagefristen udløber.

Horsens Kommune afgørelse (screeningsafgørelse) kan påklages til Planklagenævnet. Afgørelsen kan påklages af enhver, der må antages at have en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald samt interesseorganisationer og myndigheder anført på kopilisten. Klagefristen er 4 uger fra den dato afgørelserne er annonceret den. 15. oktober 2026 + 4 uger. Fristen udløber ved midnat for dagen for klagefristens udløb. En klage skal således være tilgængelig for Horsens Kommune i Klageportalen (det vil sige, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen) senest kl. 23.59 på den dag, hvor klagefristen udløber.

¹¹ §10 i Bekendtgørelse nr. 867 af 20. juni 2025 om vandindvinding og vandforsyning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage via Klageportalen. Klageportalen ligger på <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Du logger på med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Horsens Kommune.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Horsens Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Både Miljø- og Fødevareklagenævnet og Planklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Horsens Kommune. Horsens Kommune videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen har ikke opsættende virkning, men både Miljø- og Fødevareklagenævnet og Planklagenævnet kan bestemme, at en meddelt tilladelse ikke må udnyttes, samt at et iværksat bygge- og anlægsarbejde skal standses.

Et eventuelt søgsmål i forhold til tilladelsen truffet efter planloven skal anlægges ved domstolene senest inden 6 måneder fra afgørelsen er meddelt. Søgsmålsfristen udløber den 15. april 2026.

I øvrigt

Hvis du er i tvivl om noget i denne tilladelse, er du velkommen til at kontakte kommunen.

Med venlig hilsen

Ulla Nygård Hansen

Ingeniør

unha@horsens.dk

Kopi af afgørelsen er tilsendt:

Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20
2100 København Ø

Danmarks Sportsfiskerforening
Worsåegade 1
7100 Vejle

Forbrugerrådet
Fiolstræde 17
Postboks 2188
1017 København K

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Nyropsgade 30
1780 København V

Bilagsoversigt

- Bilag 1. Screeningsskema til miljøvurdering
- Bilag 2. Indvindingsboringer med beskyttelseszoner
- Bilag 3. Vejledning vedr. pejling af vandværkets boringer
- Bilag 4. §3 Beskyttet natur og vandløb
- Bilag 5. Indsatsplanområde og råstofgraveområde
- Bilag 6. Grædstrup Vandværks forsyningsområde jf. vandforsyningsplan 2016-2024
- Bilag 7. Vandværks indvindingsopland og VI og V2 kortlagte jordforureninger

Bilag 1. Screening jf. miljøvurderingsloven

Ansøgningsskema til miljøvurdering af konkrete projekter.

Basisoplysninger	Tekst		
Projektbeskrivelse (kan vedlægges)	Ansøgning om forøgelse af eksisterende indvindingstilladelse fra 45.000 m³/år til 60.000 m³/år.		
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på bygherre	Grædstrup Vandværk, c/o Flemming Damgaard Kjeldbjergvej 4, 8740 Brædstrup		
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på kontaktperson	Do		
Projektets adresse, matr. nr. og ejerlav. For havbrug angives anlæggets geografiske placering angivet ved koordinater for havbrugets 4 hjørneafmærkninger i bredde/længde (WGS-84 datum).	Hovedskovvej 25, 8740 Brædstrup, matr. nr. 2a1, Grædstrup By, Grædstrup		
Projektet berører følgende kommune eller kommuner (omfatter såvel den eller de kommuner, som projektet er placeret i, som den eller de kommuner, hvis miljø kan tænkes påvirket af projektet)	Horsens		
Oversigtskort i målestok 1:50.000 – målestok angives. For havbrug angives anlæggets placering på et søkort.	Ikke relevant		
Kortbilag i målestok 1:10.000 eller 1:5.000 med indtegnning af anlægget og projektet (vedlægges dog ikke for strækningsanlæg)	Ikke relevant eksisterende anlæg siden 1988		
Forholdet til VVM reglerne	Ja	Nej	
Er projektet opført på bilag 1 til denne bekendtgørelse		X	Hvis ja, er der obligatorisk VVM-pligt. Angiv punkter på bilag 1:
Er projektet opført på bilag 2 til denne bekendtgørelse	X		Bilag 2, 1c

Projektets karakteristika	Tekst
1. Hvis bygherren ikke er ejer af de arealer, som projektet omfatter angives navn og adresse på de eller den pågældende ejer, matr. nr og ejerlav	"Ikke relevant"
2. Arealanvendelse efter projektets realisering Det fremtidige samlede bebyggede areal i m ² Det fremtidige samlede befæstede areal i m ² Nye arealer, som befæstes ved projektet i m ²	"Ikke relevant, da der er tale om et eksisterende anlæg"
3. Projektets areal og volumenmæssige udformning Er der behov for grundvandssænkning i forbindelse med projektet og i givet fald hvor meget i m Projektets samlede grundareal angivet i ha eller m ² Projektets bebyggede areal i m ² Projektets nye befæstede areal i m ² Projektets samlede bygningsmasse i m ³ Projektets maksimale bygningshøjde i m Beskrivelse af omfanget af eventuelle nedrivningsarbejder i forbindelse med projektet	"Ikke relevant, da der er tale om et eksisterende anlæg"
4. Projektets behov for råstoffer i anlægsperioden Råstofforbrug i anlægsperioden på type og mængde: Vandmængde i anlægsperioden Affaldstype og mængder i anlægsperioden	"Ikke relevant, da der er tale om et eksisterende anlæg"

Spildevand til renseanlæg i anlægsperioden Spildevand med direkte udledning til vandløb, søer, hav i anlægsperioden Håndtering af regnvand i anlægsperioden Anlægsperioden angivet som mm/åå – mm/åå	
--	--

Projektets karakteristika	Tekst
5. Projektets kapacitet for så vidt angår flow ind og ud samt angivelse af placering og opbevaring på kortbilag af råstoffet/produktet i driftsfasen: Råstoffer – type og mængde i driftsfasen Mellemprodukter – type og mængde i driftsfasen Færdigvarer – type og mængde i driftsfasen Vandmængde i driftsfasen	Der opbevares eller produceres ikke råstoffer, mellemvarer eller færdigvarer på anlægget.
6. Affaldstype og mængder, som følge af projektet i driftsfasen: Farligt affald: Andet affald: Spildevand til renseanlæg: Spildevand med direkte udledning til vandløb, sø, hav: Håndtering af regnvand:	Der sker vandbehandling på anlægget som medfører udledning af filterskyllevand til å via bundfældningsbassin. Der er ikke konstateret aflejringer omkring udledning.

Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
7. Forudsætter projektet etablering af selvstændig vandforsyning?		X	"Nej. Der er tale om eksisterende anlæg"
8. Er projektet eller dele af projektet omfattet af standardvilkår eller en branchebekendtgørelse?		X	Hvis »ja« angiv hvilke. Hvis »nej« gå til punkt 10

9. Vil projektet kunne overholde alle de angivne standardvilkår eller krav i branchebekendtgørelsen?			Hvis »nej« angives og begrundes hvilke vilkår, der ikke vil kunne overholdes.
10. Er projektet eller dele af projektet omfattet af BREF-dokumenter?		X	Nej
11. Vil anlægget kunne overholde de angivne BREF-dokumenter?			Hvis »nej« angives og begrundes hvilke BREF-dokumenter, der ikke vil kunne overholdes.
12. Er anlægget eller dele af anlægget omfattet af BAT-konklusioner?		X	Nej

Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
13. Vil anlægget kunne overholde de angivne BAT-konklusioner?			Ikke relevant
14. Er projektet omfattet af en eller flere af Miljøstyrelsens vejledninger eller bekendtgørelser om støj eller eventuelt lokalt fastsatte støjgrænser?		X	Nej
15. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de eventuelt lokalt fastsatte vejledende grænseværdier for støj og vibrationer?			Hvis »nej« angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen
16. Vil det samlede projekt, når anlægsarbejdet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for støj og vibrationer?	X		Ja
17. Er projektet omfattet af Miljøstyrelsens vejledninger, regler og bekendtgørelser om luftforurening?		X	Nej
18. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening?	X		Ja
19. Vil det samlede anlæg, når anlægsarbejdet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening?			Ja

20. Vil projektet give anledning til støvgener eller øgede støvgener I anlægsperioden? I driftsfasen?	Ja	Nej	
		X	Nej

Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
21. Vil projektet give anledning til lugtgener eller øgede lugtgener I anlægsperioden? I driftsfasen?	Ja	X	Nej
22. Vil anlægget som følge af projektet have behov for belysning som i aften og nattetimer vil kunne oplyse naboarealer og omgivelserne I anlægsperioden? I driftsfasen?	Ja	X	Nej
23. Er anlægget omfattet af risikobekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer nr. 372 af 25. april 2016?	Ja	X	Nej

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
24. Kan projektet rummes inden for lokalplanens generelle formål?	X	Ja	Ingen lokalplan
25. Forudsætter projektet dispensation fra gældende bygge- og beskyttelseslinjer?	Ja	X	Nej Vandværket har ligge her siden 1988
26. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer?	X	Ja	25 m zonen. Allerede et krav Inden for 25 m fra boringerne må der ifølge § 21b i Miljøbeskyttelsesloven ikke anvendes pesticider, dyrkes eller gødskes til erhvervsmæssige og offentlige formål.

			Beskyttelseszone. Allerede et krav Omkring hver boring er der desuden fastlagt en beskyttelseszone begrænset af en cirkel med centrum i hver boring og radius 300 m i henhold til § 22 i Miljøbeskyttelsesloven. Inden for dette område må der ikke afledes spildevand til jorden. For nedslivningsanlæg, der alene tjener til afledning af tagvand, gælder forbuddet dog kun for et område begrænset af en cirkel med centrum i borerne og radius 150 meter. Indsatsplan Ændring af arealanvendelsen afhænger af Kommunens indsatsplan.
27. Vil projektet kunne udgøre en hindring for anvendelsen af udlagte råstofområder?		X	Nej
28. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?		X	Nej

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
29. Forudsætter projektet rydning af skov? (skov er et bevokset areal med træer, som danner eller indenfor et rimeligt tidsrum ville danne sluttet skov af højstammede træer, og arealet er større end ½ ha og mere end 20 m bredt.)		X	Nej, eksisterende anlæg
30. Vil projektet være i strid med eller til hinder for realiseringen af en rejst fredningssag?		X	Nej
31. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste beskyttede naturtype i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.			

forventes at kunne medføre en øget samlet påvirkning af miljøet. (Kumulative forhold)?			
41. Vil den forventede miljøpåvirkning kunne berøre nabolande?		X	
42. En beskrivelse af de tilpasninger, ansøger har foretaget af projektet inden ansøgningen blev indsendt og de påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, forebygge, begrænse eller kompensere for væsentlige skadelige virkninger for miljøet?			Ikke relevant, Grædstrup Vandværk har oppumpet grundvand siden 1988 og der har så vidt vides aldrig været væsentlige skadelige virkninger på miljøet
43. Undertegnede erklærer herved på tro og love rigtigheden af ovenstående oplysninger.			
Dato: 13/5 - 2026			
Bygherre/anmelder: 			

Vejledning

Skemaet udfyldes af bygherren eller dennes rådgiver baseret på bygherrens viden om eget projekt sammenholdt med de oplysninger og vejledninger, der henvises til i skemaet. Det forudsættes således, at bygherren eller dennes rådgiver er fortrolig med den miljølovgivning, som projektet omfattes af. Bygherren skal ikke gennem præcise beregninger angive projektets forventede påvirkninger men alene tage stilling til overholdelsen af vejledende grænseværdier og angivne miljøforhold baseret på de oplysninger, der kan hentes på offentlige hjemmesider.

Farverne »rød/gul/grøn« angiver, hvorvidt det pågældende tema kan antages at kunne medføre, at projektet vurderes at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed være pligtigt til VVM- redegørelse. »Rød« angiver en stor sandsynlighed for VVM-pligt og »grøn« en minimal sandsynlighed for VVM-pligt. Hvis feltet er sort, kan spørgsmålet ikke besvares med ja eller nej. VVM-pligten afgøres dog af VVM-myndigheden. I de fleste tilfælde vil kommunen være VVM-myndighed.

Bygherres eller dennes rådgivers udfyldelse af skemaet er omfattet af straffelovens § 161 om strafansvar ved afgivelse af urigtige oplysninger til en offentlig myndighed.

Bilag 2. Indvindingsboringer med 25 meters beskyttelseszoner og BNBO

Bilag 3. Vejledning vedr. pejling af vandværkets boringer

Denne vejledning har til formål at beskrive, hvorledes man foretager pejling af boringer.

Hvorfor skal der pejles?

Pejlingerne benyttes f.eks. når kommunen skal give en indvindingstilladelse og der skal foretages en vurdering af ressourcen og påvirkning af andre boringer/overfladevand i området. Derudover anvendes de i forbindelse med indsatsplanerne, og når der foretages risikovurderinger i forhold til drikkevandsboringer. Det er derfor vigtigt, at pejlingerne udføres så nøjagtigt som muligt.

Hvem skal pejle?

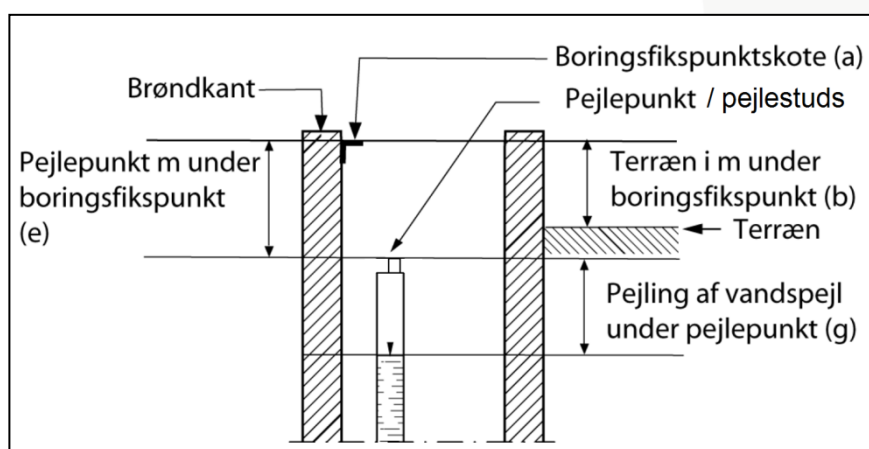
Alle vandværker og alle store indvindere skal pejle grundvandsspejlet, hvilket vil fremgå af den gældende indvindingstilladelse.

Hvordan skal der pejles?

Pejlingen skal foretages enten med manuelt håndpejl, eller via pejlelogger /1/.

Pejlepunkt

Grundvandsspejlet skal måles som afstanden fra terrænoverfladen og ned til grundvandsspejlet¹², (se figur 1) og skal altid ske fra samme pejlepunkt. Det er dog ikke altid muligt at måle hele afstanden fra terrænoverfladen og til grundvandsspejlet, fordi tørbrønden eller overbygningen er i vejen. Derfor finder man et fast målepunkt/pejlepunkt. Dette er oftest en indvendig kant i tørbrønden eller overkanten af borerøret (pejlestuds).

Figur 1 Skitse af en brøndindretning og markering af pejlepunkt/pejlestuds. Figuren er forklaret i

Lokaliseringsvejledning, GEUS 2008

For at få den rigtige afstand fra terrænoverfladen og til grundvandsspejlet er man nu nødt til at korrigere for afstanden mellem det faste målepunkt/ pejlepunkt/pejlestuds og terrænoverfladen. For at kunne placere punkterne i forhold til normalvandstand/koten¹³ er der behov for et boringsfikspunkt¹⁴ der er indmålt i forhold til koten.

¹² Miljøministeriets Vejledning af 1. januar 2013 om boringer på land, pkt. 8.2.5 Oplysninger om grundvand: Alle resultater af renpumpning, prøvepumpning, tilbagepejling og pejling m.v. skal indberettes til GEUS. I borerapporten skal vandstandspeglinger angives i meter under terrænoverfladen (med to decimaler) eller målepunkt samt dets højde over/under terræn, tidspunktet noteres, og pumpeiden angives i timer. Pumpekapaciteten skal angives i m³ pr. time med mindst en decimal. Den endelige sænkning, der måles som forskellen mellem pejling af rovandstand og pejling før stop af pumpning, skal angives i meter med to decimaler.

¹³ En kote er højden for et bestemt terrænpunkt. I Danmark er det udregnet fra Dansk Vertikal Reference 1990 (DVR90), der erstatter det hidtidigt anvendte Dansk Normal Nul (DNN). Højden angives i meter over den normale vandstand.

¹⁴ Lokaliseringsvejledning: Boringsfikspunkt: Et boringsfikspunkt er et fast punkt ved boringen, der bruges ved indmåling af boringen, og som er udgangspunkt for alle opmålinger af boringskonstruktionen herunder også definition af terrænkoten. Boringsfikspunktet skal være fastsiddende og det

Pejlingen skal foretages både i "ro-situation" og i "drift-situation" med mindre, der er gode argumenter for, at dette ikke kan lade sig gøre.

Det nødvendige tidsrum før grundvandsspejlet er i ro-situation efter pumpning, afhænger af oppumpningens størrelse og magasinets hydrauliske egenskaber. Kendskabet hertil bør for det enkelte anlæg baseres på tilbagepejlinger, så man ved hvor lang tid der går førend, at rostandsstanden indfinder sig. Inden pejlingen af rovandsspejlet foretages skal pumpen minimum være slukket i 2 til 4 timer i helt op til et døgn. Alt efter vandværkets/anlæggets rentvandskapacitet og resultaterne af tilbagepejlingen, kan man fastlægge den optimale tidsperiode pumpen skal være slukket inden man pejer.

Pejlet skylles med vand af drikkevandskvalitet eller demineraliseret vand efter brug.

Pejlepunktet skal markeres med en graving eller en farvemarkering. Pejlepunktet skal være beskrevet og illustreret på lokaliseringsskemaet og skal være i overensstemmelse med oplysningerne i boringsdatabasen Jupiter hos GEUS. Ændres pejlepunktet skal dette registreres i Jupiter med angivelse af dato for ændring. En ændring af pejlepunktet må kun foretages, hvis en ombygning eller andre fysiske forhold gør det nødvendigt.

I borerer med flere filtre skal der være et fast pejlepunkt for hvert filter/indtag. Pejlepunktet kan dog godt være det samme fysiske punkt for flere filtre.

Indberetning af peyledata

Vælger man at peje borerne manuelt, vil det være en fordel, at skrive pejlingerne ind i et pejeskema, så alle årets pejlinger er samlet et sted. Hver boring skal have sit eget pejeskema. Vælger man at peje med en datalogger, udvælges der minimum 4 repræsentative pejlinger (1 fra hvert kvartal), der indberettes.

Pejlingerne skal opbevares i mindst 10 år og indberettes til kommunen inden den 1. februar det efterfølgende år - i forbindelse med den årlige indberetning af de oppumpede vandmængder.

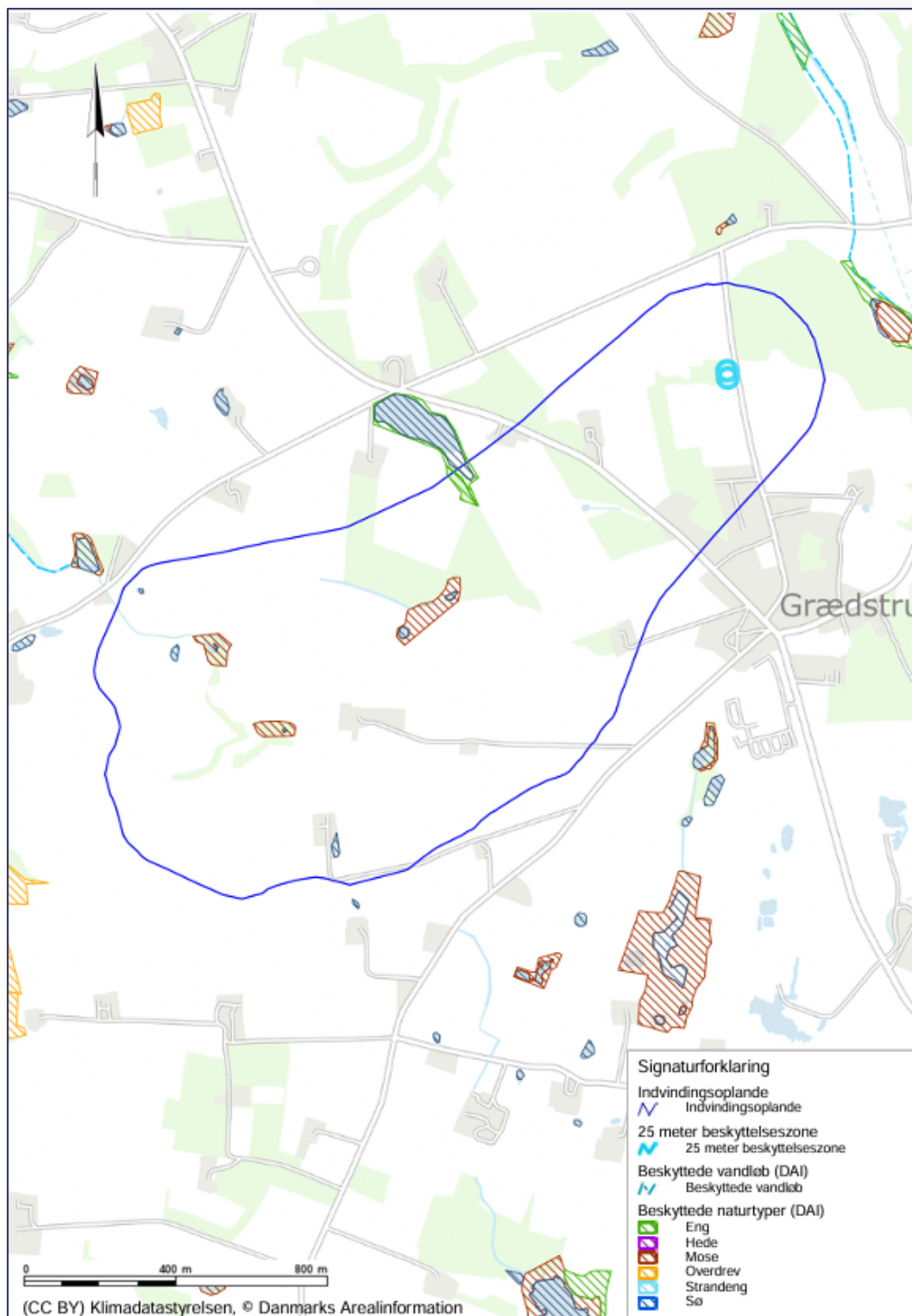
/1/ Teknisk Anvisning - Pejlinger af grundvandsstanden i felten, TA. Nr. G03, GEUS 2012, ISBN: 978-87-7871-331-5,

http://www.geus.dk/publications/grundvandsovervaagning/g03_pejlinger.pdf

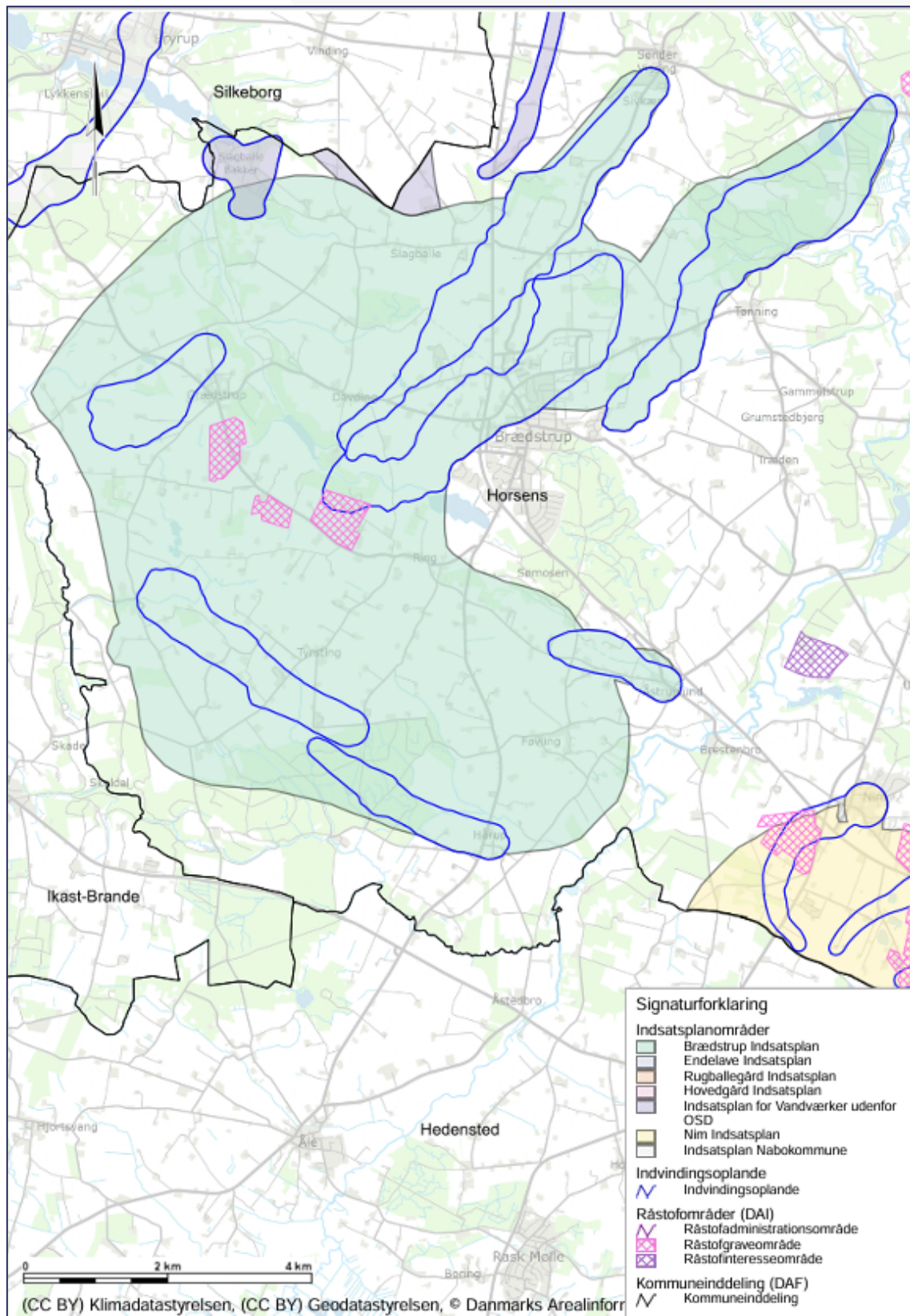
/2/ Lokaliseringsvejledning 2008, Borearkivet, GEUS 2008

skal placeres et sted hvor det ikke er sandsynligt at det senere skal flyttes, og inden for max. ½ meter fra boringen. Boringfikspunktet kan f.eks. være udformet som en vinkel af rustfrit stål med en lille fordybning som angiver fikspunktet, eller et tydeligt afmærket punkt på installationsbrønden. Anvendelsen af et afmærket boringfikspunkt vil medføre en mere præcis lokalisering af borerne, idet borerne med et påmonteret decideret fikspunkt tydeligt fastslår udgangspunktet i tilfælde af senere indmålinger.

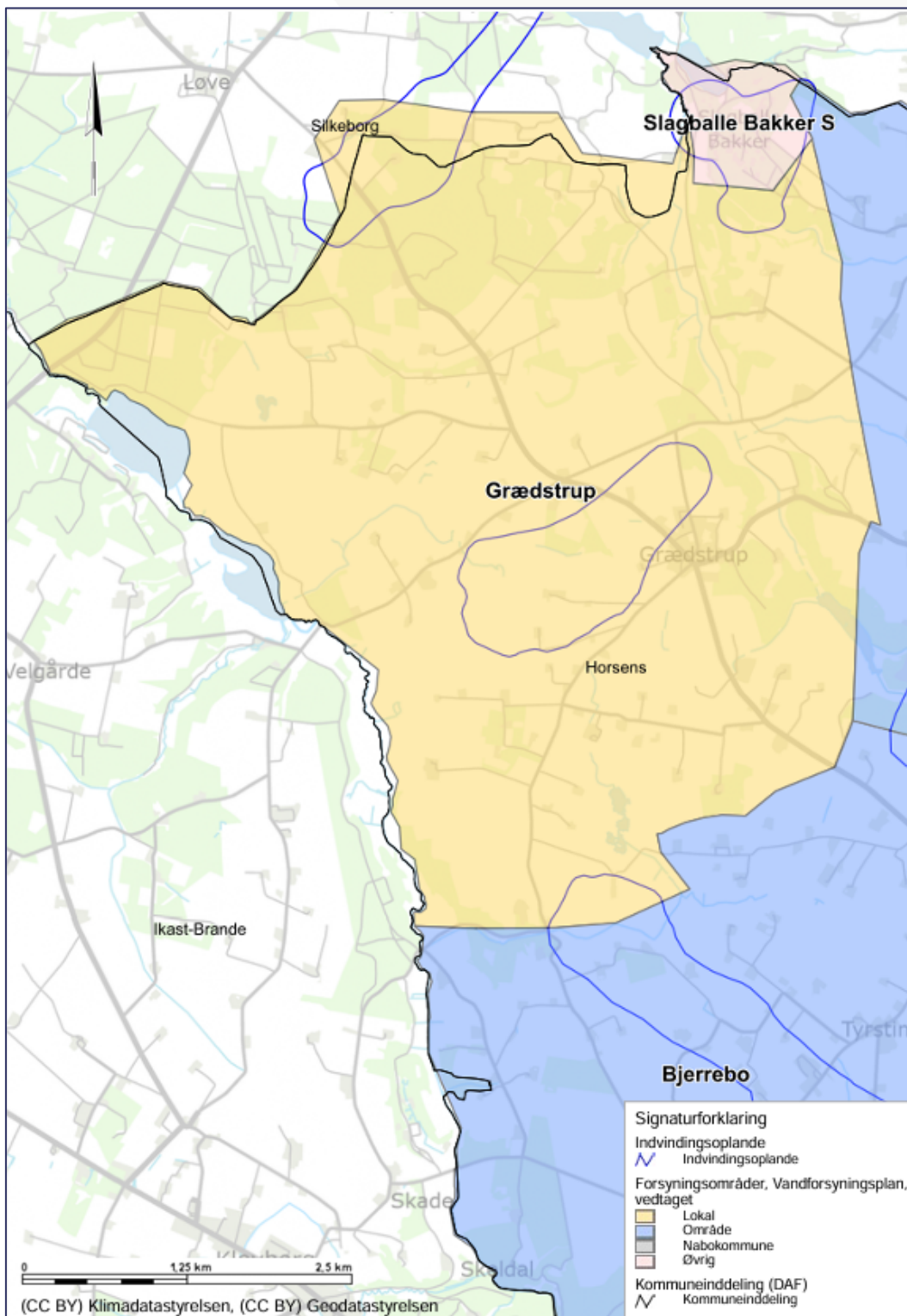
Bilag 4. §3 Beskyttet natur og vandløb i vandværkets indvindingsopland

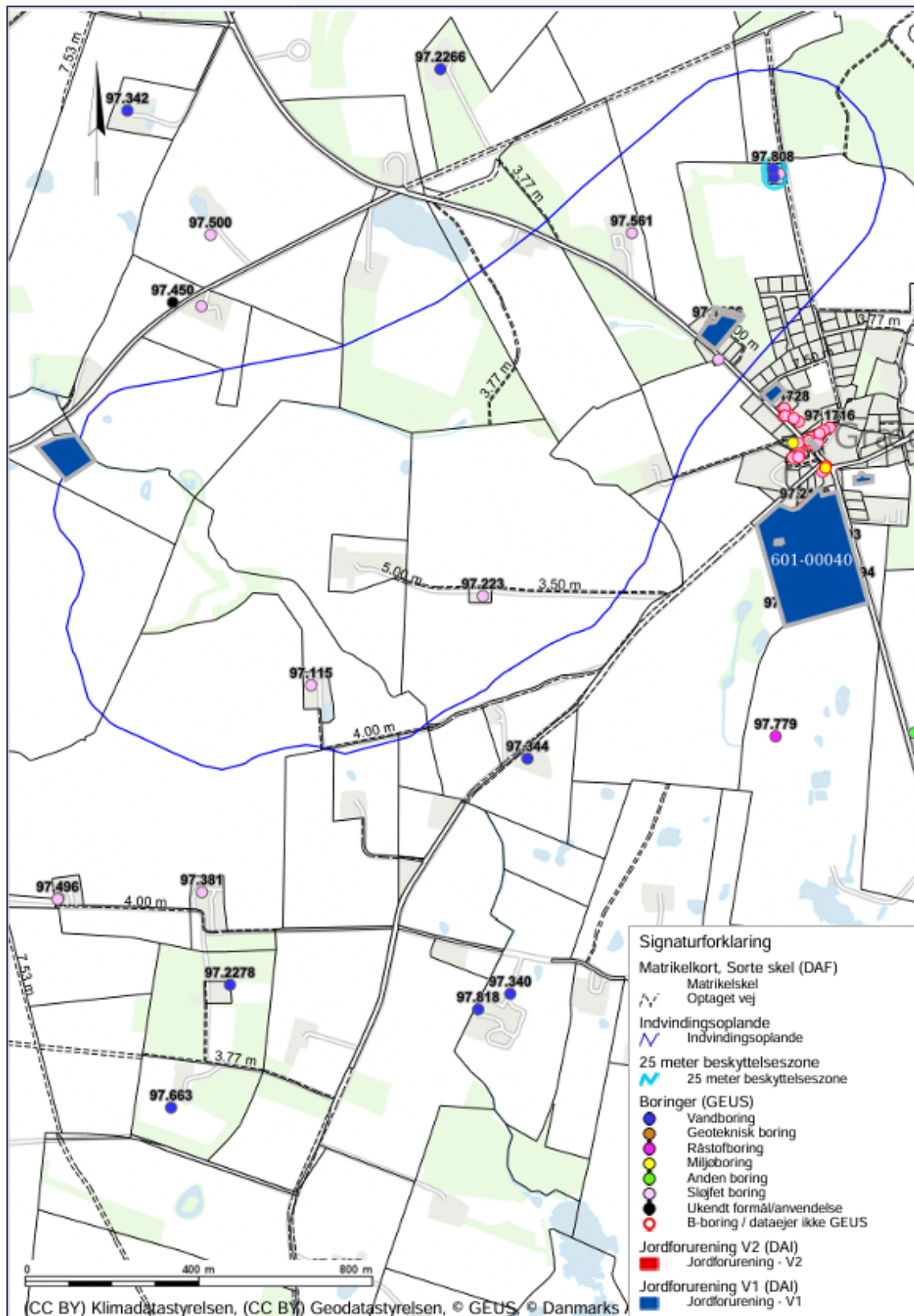
Bilag 5. Kort over indsatsplanområder og råstofområder

Bilag 6. Grædstrup Vandværks forsyningsområde jf. vandforsyningsplan 2016-2024

Bilag 7. Vandværkets indvindingsopland og V1 og V2 kortlagt jordforurening

**Horsens Kommune
Rådhusvej 4
8700 Horsens**

**Telefon: 76 29 29 29
www.horsens.dk**